

краєзнавства. Це свідчить про існуючий інтерес журналістів і читачів до подій, що відбувались на території Сумської області.

КАФЕДРА ПЕРЕКЛАДУ

ЩОДО ПЕРЕКЛАДУ АНТРОПОНІМІВ

Доп. -Бока О.В., викладач.

Особисті імена, тобто антропоніми, є контекстуально-незалежними словами, які відіграють важливу роль у перекладацькому процесі. При передачі антропонімів іншою мовою застосовується транскрибування, транслітерування і змішаний спосіб (поєднання транскрибування і транслітерування): *Andy* - Енді, *Hope* - Гоуп, *Ada* - Ейда; *Patrick* - Патрік, *Amanda* - Аманда; *Pattrey* - Паттрі. Зараз спостерігається тенденція до ширшого застосування саме транскрибування антропонімів і зменшення застосування транслітерування: ім'я *Liza* передається не як "Ліза", а як "Лайза"; *Allison* – не як "Аллісон", а як "Еллісон"; *Angela* – не як "Анджела", а як "Енджела".

Деякі антропоніми мають свої постійні еквіваленти у мові оригіналу. Саме вони використовуються у перекладі. Це, головним чином, історичні імена князів, царів, принців, тощо: *King George* – король Георг, *King Henry* – король Генріх, *Queen Elisabeth* – королева Єлизавета, князь *Святослав Хоробрий* – *Prince Svyatoslav the Brave*, князь *Ярослав Мудрий* – *Prince Yaroslav the Wise*.

Це усталені постійні еквіваленти. При їх утворенні було використано елементи перекладу, бо Мудрий та Хоробрий – це особисті якості та риси людини, які говорять про її характер. У цьому випадку не можна використовувати лише

транслітерування або транскрибування. Тоді особисті якості людини, відображені в її імені, втрачать зміст.

Багато авторів художньої літератури дають своїм героям імена, які характеризують їх вдачу, відображають їх стиль життя. Зазвичай це або негативні, або дуже позитивні людські риси. Користуючись загальною тенденцією, перекладач використовує зазначені вище способи транскрибування-транслітерування. Ім'я, передане таким способом, втрачає особливе навантаження та додаткову інформацію, яку передав нам автор стосовно своїх героїв. Звісно не слід вдаватися у крайнощі і перекладати розповсюджені імена та прізвища, такі як *Любов, Надія, Норе, Хом'як, Медвідь, Smith, Brown та ін.*

Але не можна не погодитись з тим, що прізвища, які обрав для своїх персонажів М.В. Гоголь у романі "Мертві душі", несуть додаткову інформацію про своїх власників (*Собакевич, Коробочка, Плюшкін та ін.*). Вони викликають певні асоціації у читача, що впливатиме на подальше сприйняття змісту роману.

У транскрибованому вигляді вони навряд викличуть якісь асоціації у носіїв інших культур (*Sobakevych, Korobochka, Plushkin*). Якщо перекладач обирає цей спосіб перекладу, він повинен розуміти, що переклад вже щось втратив відносно оригіналу. Тому необхідно воспопнити цю втрату в інший спосіб.

Існує невелике зібрання казок *Don't be like them*. Кожному герою цих казок притаманна одна (найчастіше негативна) яскрава риса. Назва цієї риси і є ім'ям героя. Щоб полегшити сприйняття та розуміння казок, редактор робить посилання, де надає українські еквіваленти англійських імен, а іноді й пояснює їх походження.

Так *Mr Nitwit* – це м-р Неук, *Little Miss Fickle* – маленька міс Нерішуча, *Little Miss Chatterbox* – маленька міс Цокотуха, *Mr Greedy* – м-р Ненажеря, *Mr Noisy* – м-р Галасливий, *Mr Brush* – м-р Пензель, *Mr Uppity* – м-р Чванливий, *Mr Mischief* – м-р Зловтішник, *Little Miss Trouble* – маленька міс Баламутка, *Dr Makeyouwell* – Лікар-цілитель.

Якщо при перекладі казок перекладач застосує саме такі варіанти передачі особистих імен, це зробить переклад зрозуміли українським читачам і донесе до них послання автора: "Не будьте такими".

Подані варіанти імен є досить вдалими, бо редактор-перекладач дотримується лексичної та граматичної відповідності. Він використовує у перекладі особистих імен ті самі частини мови, що й в оригіналі. Навіть фраза з казки: *Greedy by name and greedy by nature* подана у посиланні у такому перекладі: *Ненажера на ім'я і ненажера за вдачею*. Перекладач двічі використав називний відмінок і тим самим зберіг ідентичність форми оригіналу і перекладу.

ETYMOLOGICAL BACKGROUND OF THE WORD "APHORISM"

V. Dorda, instructor.

Words make communication go. Speech embodies knowledge, experience of people. Experience may exist in the form utterances of relevant extracts represented by outstanding people in the terms of aphorisms.

Modern linguists focus their attention on studying language as a means of communication, texts of different genres and forms. Aphorism as a linguistic phenomenon has recently become an important object of detailed investigation. Text is considered an integral communicative unit of structural, semantic, compositional and functional characteristics.

Aphorisms as non-typical texts stand apart, they are deep in contents, laconic in artistic form. Compressed in its form, aphorism functions as a story due to its pragmatic effect emotional and expressive spell. Aphorism is stylistically charged. Laconism, expressiveness, lucidity and independence of aphorisms don't prevent their being inserted into another text.

Aphorism (Gr. *aphorismus* 'note', 'differentiation') was ushered for the first time by ancient Greek physician Hippocrates (460 -377 B.C.) in his treatise in medicine. With times the word *aphorism* has